

4.3 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy ez a program, amely olyan érzékeny területeken lép fel, mint a közzétételi és fordítási kötelezettségek, nemcsak a költségek jelentős csökkentését segíti elő – amint ez a hatásvizsgálatból kiderül –, hanem az Európai Unió hitelét is javítja, mivel elejét veszi minden olyan esetleges kísértésnek, hogy az Unión belül mesterséges és indokolatlan akadályokat emeljenek, amelyek hátráltatnák a javak és a szolgáltatások szabad áramlására vonatkozó szabályok érvényesülését.

4.4 Nyugtázza, hogy az eddig tett kezdeményezésekre a kitűzött célok gondos értékelése nyomán került sor, a szubszidiá-

ritás és az arányosság alapelveinek szigorú tiszteletben tartása mellett, az összes érdekelt féllel történő alapos konzultációt követően.

4.5 Az EGSZB tehát támogatja a vizsgált irányelv tartalmát, amelyet egy általános stratégia keretében tett jelentős előrelépésnek tart, és teljes mértékben egyetértve a Tanáccsal, felkéri az Európai Bizottságot, hogy más olyan szektorokban és területeken is lépjen fel, ahol a még a társaságokra háruló számos teher enyhítése érdekében az egyszerűsítést szolgáló intézkedésekre van szükség.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 18-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelvnek a közép vállalkozások egyes közzétételi követelményei és a konszolidált beszámoló készítésének kötelezettsége tekintetében történő módosításáról

COM(2008) 195 végleges – 2008/0084 (COD)

(2009/C 77/07)

2008. május 23-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 44. cikkének (1) bekezdése alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

„Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelvnek a közép vállalkozások egyes közzétételi követelményei és a konszolidált beszámoló készítésének kötelezettsége tekintetében történő módosításáról”

Az EGSZB elnöksége 2008. április 21-én megbízta az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. szeptember 18-án tartott 447. plenáris ülésén, az Eljárási Szabályzat 20. cikkének és 57. cikke (1) bekezdésének értelmében, főelőadót jelölt ki Claudio CAPPELLINI személyében, továbbá 59 szavazattal 1 ellenében, elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlí, hogy a kisvállalkozásokra vonatkozóan a 4. társasági jogi irányelvben meghatározott mentességet kiterjesztik a közép vállalkozásokra is, mivel e mentességek az érintett vállalkozások pénzügyi beszámolóval összefüggő terheinek csökkenéséhez vezetnek.

1.2 Az EGSZB a 7. irányelv kapcsán javasolt változtatásokat is üdvözlí, mivel azok egyszerűsítik és egyértelműbbé teszik az irányelvben foglalt konszolidációs szabályok és a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok közötti kölcsönhatást.

1.3 Az EGSZB különösen értékeli, hogy teljesül a pénzügyi beszámolás egyszerűsítésének célkitűzése: a beszámolók felhasználói nem vesztenek el számottevő információt, más érdekelteket pedig alapvetően nem érint a változás. A javasolt egyszerű-

sítás a kkv és a pénzügyi információk felhasználóinak szükségletein alapul.

1.4 Napjainkig nem történt kutatás, és így hiányzik a bizonyíték a felhasználók szükségleteinek meghatározásához, amelyek tagállamonként eltérhetnek. A kkv-kkal szemben támasztott pénzügyi követelmények további változásainak bevezetése előtt át kell gondolni a jelenlegi helyzetet a 4. és a 7. irányelv keretében rendelkezésre álló opciók alkalmazása szempontjából. A vizsgálatnak az alábbiakra kell irányulnia: (a) a meglévő lehetőségek kihasználása, (b) a tagállamok által választásuk indoklására felhozott tényezők, valamint (c) annak áttekintése, hogy mennyire tudták a tagállamok teljesíteni célkitűzéseiket.

1.5 Az EGSZB ajánlja tehát, hogy induljon kutatás e téren a jövőben teendő ésszerű politikai javaslatok alapjául.

1.6 A számviteli követelmények területe egyike volt az elsőként, európai szinten harmonizált szabályozási területeknek. Az EGSZB emlékeztet arra, hogy a közös piac elérése központi feladat, és kiemeli annak jelentőségét, hogy a harmonizáció egyenlő feltételeket teremt az EU-ban.

1.7 Nő az Unión belül a kkv-k által folytatott határokon átnyúló kereskedelem. Nagymértékben szükség van tehát a pénzügyi beszámolási keretek és szabályok harmonizációjának fokozására egyrészt a kereskedelem e növekedésének elősegítésére, másrészt pedig az egyenlő feltételek megteremtésére.

2. Háttér

2.1 Az Európai Tanács 2007. március 8–9-i ülésének következtetéseiben hangsúlyozta az adminisztratív terhek mérséklésének fontosságát az európai gazdaság fellendülésének szempontjából, különös tekintettel azokra a lehetséges előnyökre, amelyeket ez a kis- és középvállalkozások számára hozhat.

2.2 Aláhúzza, hogy az EU és a tagállamok jelentős, közös erőfeszítése szükséges az adminisztratív terhek csökkenéséhez, ami a kkv-kre irányadó számviteli szabályok egyszerűsítésén át valósulhat meg. Az ilyen intézkedések jogalapja az Európai Közösséget létrehozó szerződés 44. cikkének (1) bekezdése ⁽¹⁾ lenne.

2.3 A számvitel és a könyvvizsgálat olyan területeknek minősülnek, amelyen csökkentendők a Közösségen belüli vállalkozások adminisztratív terhei ⁽²⁾.

2.4 Különös figyelmet nyert a kkv-k pénzügyi beszámolási követelményeinek további könnyítése.

2.5 A múltban számos változás történt annak érdekében, hogy a 78/660/EGK és a 83/349/EGK irányelv hatálya alá tartozó vállalkozások a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak (IFRS) megfelelő számviteli eljárásokat alkalmazhassanak.

2.6 A nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ alapján a valamely tagállam szabályozott piacára bevezetett értékpapírt kibocsátó vállalkozásoknak konszolidált beszámolójukat az IFRS-nek megfelelően kell elkészíteniük, és ezáltal mentesülnek a 78/660/EGK és a 83/349/EGK irányelvben megszabott követelmények többsége alól. A fenti irányelvek ugyanakkor továbbra is a számvitel alapját képezik a kis- és középvállalkozások számára a Közösségben.

2.7 A kis- és középvállalkozásokra gyakran ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a nagyobbakra, egyedi számviteli szükségleteiket ritkán vizsgálták. Különösen a közzétételi követelmények növekvő száma kelt aggodalmat az ilyen társaságokban. Az átfogó beszámolási szabályok költségterhet jelentenek, és akadályozhatják a tőke produktív célokra való hatékony felhasználását.

2.8 A 1606/2002/EK rendelet alkalmazása arra is felhívta a figyelmet, hogy tisztázni kell a 83/349/EGK irányelv és az IFRS által megkövetelt számviteli standardok közötti kapcsolatot.

2.9 Amennyiben az alapítási költségek a mérlegben eszközként kezelhetők, akkor a 78/660/EGK irányelv 34. cikkének (2) bekezdése értelmében e költségek megmagyarázandók a mérleg kiegészítő mellékletében.

2.10 A kis cégek mentesíthetők e közzétételi követelmény alól, ugyanazon irányelv 44. cikkének (2) bekezdése értelmében. A felesleges adminisztratív terhek mérséklése érdekében a középvállalkozásoknak is mentesíthetőeknek kellene lenniük e követelmény alól.

2.11 A 78/660/EGK irányelv a forgalom tevékenység és földrajzi piacok szerinti bontásban való közzétételét követeli meg. Ez minden céggel szemben követelmény, de ugyanazon irányelv 44. cikkének (2) bekezdése értelmében a kisvállalkozások mentesíthetők ez alól. A felesleges adminisztratív terhek mérséklése érdekében a középvállalkozásoknak is mentesíthetőeknek kellene lenniük e követelmény alól.

2.12 A 83/349/EGK irányelv konszolidált beszámoló készítését követeli meg az anyavállalatától akkor is, ha annak egyetlen leányvállalata van, és az jelentéktelen, vagy több leányvállalattal rendelkezik, de azok együttvéve is jelentéktelenek az irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében foglaltak szempontjából. Az ilyen vállalatok ezért az 1606/2002/EK rendelet hatálya alá tartoznak, és így IFRS szerinti konszolidált pénzügyi beszámolót kell készíteniük. E követelmény megterhelő akkor, ha az anyavállalatnak csupán jelentéktelen leányvállalatai vannak.

2.13 Ezért mentesíthető kellene, hogy legyen a konszolidált mérleg és a konszolidált éves beszámoló elkészítésének kötelezettsége alól az az anyavállalat, amely csak – egyenként és összességében – nem jelentősnek tekintett leányvállalati vállalkozásokkal rendelkezik.

2.14 Mivel ezen irányelv célkitűzése – nevezetesen a Közösségen belül a középvállalkozásokkal szembeni egyes közzétételi követelményekkel és egyes társaságok konszolidált mérleg készítésére vonatkozó kötelezettségével kapcsolatos adminisztratív

⁽¹⁾ HL C 325., 2002.12.24., 35. o.

⁽²⁾ Az Európai Unió projektje az adminisztratív költségek alapmérésére és csökkentésére. Második időközi jelentés, 2008. január 15., 37. o. A végső jelentést még nem tették közzé. (Lásd a COM(2008) 195 végleges, 6. lábjegyzetét).

⁽³⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

terhek csökkentése – a tagállami szabályozással nem érhető el megfelelő módon, és ezért az (az előírt intézkedések terjedelme és hatásai miatt) közösségi szinten jobban megvalósítható, ezért a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban lévő intézkedéseket fogadhat el.

2.15 Az ugyancsak e cikk által meghatározott arányosság elvének megfelelően ezen irányelv nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

2.16 A 78/660/EGK és a 83/349/EGK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

3. Általános megjegyzések

3.1 A 78/660/EGK irányelv (4. társasági jogi irányelv) ⁽⁴⁾ módosításának célja a közép vállalkozások ⁽⁵⁾ pénzügyi beszámolásának egyszerűsítése, és a pénzügyi beszámolással összefüggő terhek könnyítése rövid távon. A változásoknak az adminisztratív teher csökkenéséhez kell vezetniük anélkül, hogy fontos információk elvesznének.

3.2 A 83/349/EGK irányelv (7. társasági jogi irányelv) ⁽⁶⁾ módosításának célkitűzése az irányelvben foglalt konszolidációs szabályok és a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok közötti kölcsönhatás tisztázása.

3.3 Konzultáció és hatásvizsgálat

3.3.1 Az Európai Bizottság kellő időben indította el a kkv-kra a 4. és a 7. társasági jogi irányelv keretében nehezedő szabályozási teher számottevő csökkenésének eléréséről szóló vitát, valamint a konzultációs folyamatot, szem előtt tartva azt a célt, hogy biztosítva legyen a kkv-k fejlődése az egységes európai piacon. A kkv-kre nehezedő szabályozási teher problémáját az eredetileg a nagy vállalkozásokra kialakított szabályoknak a kkv-kre változatlan formában való alkalmazása okozza. Az ilyen szabályozás nem feltétlenül vonatkoztatható a kkv-kra, és gyakran jelentős adminisztratív és anyagi terhet okoz.

3.4 A kkv-knak és a pénzügyi információk felhasználóinak a szükségletein alapuló egyszerűsítés

3.4.1 Fontos, hogy a viták ne csupán az egyszerűsítésre összpontosítsanak, hanem arra is, hogy a szóban forgó pénzügyi beszámolási követelmények vonatkoztathatók-e a kkv-kra is, vagy csupán a nagy, tőzsdére bevezetett vállalkozásokra. Az egyszerűsítésről szóló vita többnyire a költségekre fókuszál, míg a vonatkoztathatóságról szóló a pénzügyi beszámolás előnyeivel, továbbá konkrét felhasználókkal és az ő szükségleteikkel foglalkozik.

3.4.2 A számviteli irányelv egyszerűsítésének kiindulópontját a kkv-k és azok beszámolóit felhasználóinak tényleges szükségletei kell, hogy képezzék. A hasznos és releváns pénzügyi beszámolókhöz döntő fontosságú, hogy a kkv-kre vonatkozó európai pénzügyi beszámolási keret kialakítása során azonosítsák a felhasználókat és igényeiket. A felhasználók lehetnek pénzügyi intézmények (minősítés), vagy hatóságok (adóztatás, pénzmossás elleni küzdelem stb.).

3.4.3 Azt sem szabad elfelejteni, hogy a kkv-k maguk a pénzügyi információk fő felhasználói, többek között, amikor más kkv-k beszállítóiként vagy szerződéses partnereiként működnek, vagyis olyan helyzetekben, amikor fontos a hitelképesség felmérése.

3.4.4 A kkv-k számviteli szabályainak egyszerűsítése kapcsán lényeges, hogy szigorú hatásvizsgálat történjen, felmérve a pénzügyi beszámoló-készítés előnyeit, valamint az általa okozott adminisztratív/anyagi terhet is. A hatásvizsgálatnak figyelembe kell vennie azokat az okokat, amelyekért eredetileg előírták a pénzügyi beszámolási követelményeket, továbbá az érdekeltke érdekeit (átláthatóság stb.), amelyek védelmét e követelmények célozták.

3.5 Harmonizáció az EU-n belüli egyenlő feltételek megteremtésére

3.5.1 Nő az Unión belül a kkv-k által folytatott határokon átnyúló kereskedelem ⁽⁷⁾. Nagymértékben szükség van tehát a pénzügyi beszámolási keretek és szabályok harmonizációjának fokozására egyrészt a kereskedelem e növekedésének elősegítésére, másrészt pedig az egyenlő feltételek megteremtésére. Ez korlátozhatja a választási lehetőségeket, és a lehető legnagyobb fokú harmonizáció felé való elmozdulást igényelhet, például a pénzügyi adatok közzététele és az ilyen adatok nagyközönség általi hozzáférhetősége terén.

3.6 A kkv-k számára nem kötelező nemzetközi számviteli standardok

3.6.1 Az IASB kkv-kat célzó projektje válasz a standardok meghatározóinak, könyvelőknek és egyéb érintetteknek arra irányuló kérésére, hogy dolgozzák ki az IFRS-standardok teljes körű alkalmazásának alternatíváját. Bár az IASB kezdetben nem kívánta felvállalni a projektet, végül meggyőzték arról, hogy az érintettek többsége támogatta annak végrehajtásában, és hogy csupán ez a testület rendelkezik kellő hittel és tekintéllyel magas színvonalú, végrehajtható számviteli standardok kialakításához. Ugyanakkor a projekt kiindulópontja a teljes körű IFRS volt, amelyet a tőzsdére bevezetett társaságokra dolgoztak ki.

⁽⁷⁾ A belső piac jelentősége kapcsán lásd az alábbi EGSZB-veleményeket:
– CESE 952/2006 A szabályozási környezet egyszerűsítésére irányuló stratégia tárgyában (INT/296), HL C 309., 2006.12.16., 18. o.;
– CESE 89/2007 Az egységes piac felülvizsgálatának tárgyában (INT/332), HL C 93., 2007.4.27., 25. o.;
– CESE 1187/2008 A Politikai intézkedések a kkv-k számára tárgyában (INT/390) (még nem tették közzé a Hivatalos Lapban);
– CESE 979/2008 A Nemzetközi közbeszerzési szerződések tárgyában (INT/394) (még nem tették közzé a Hivatalos Lapban).

⁽⁴⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o. Az irányelvet legutóbb a 2006/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosította (HL L 224., 2006.8.16., 1. o.).

⁽⁵⁾ A fogalom-meghatározásokat lásd a 4. társasági jogi irányelv 27. (közép vállalkozásokról szóló) cikkében.

⁽⁶⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o. – A legutóbb a 2006/99/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 137. o.) módosított irányelv.

3.6.2 A teljes körű IFRS kidolgozásakor a bejegyzett társaságok és az általuk érintett szereplők pénzügyibeszámoló-készítését tartották szem előtt. Amint azt már feljebb is jeleztük, a kkv-k pénzügyi beszámolóit gyakrabban készülnek belső vagy informális felhasználásra (beszállítók, szerződéses partnerek, pénzügyi intézmények stb. kérésére), mint valamely jogi vagy egyéb kötelezettség okán, amely sok különféle felhasználó számára való beszámolást írna elő.

3.6.3 Az IFRS, vagy pedig egy sor új, eltérő, de szintén a bejegyzett társaságokra kidolgozottakon alapuló szabály kötelező teljesítése számottevő adminisztratív és anyagi terhet jelentene a kkv-k számára, ami valószínűleg kiegyenlíti a lehetséges kedvező hatásokat. Az éves beszámolók és az adó-visszatérítések közötti szoros kapcsolat is arra kényszerítené a több, különböző tagállamban jelen lévő kkv-ket, hogy több pénzügyibeszámoló-sorozatot tartsanak, ami továbbnövelné az adminisztratív terhet.

3.7 Az irányelvek egyszerűsítése

3.7.1 A számviteli irányelvek szabályai a kkv-k esetében való egyszerűsítésének lehetőségeit illetően, amelyek lényegében az irányelvek keretében a kkv-k számára már létező lehetőségek kiterjesztései, fontos megvizsgálni, hogy hogyan működnek e

módozatok a tagállamokban, mielőtt új irányelveket vezetnénk be. Az EGSZB ezenkívül azt ajánlja, hogy rendszeresen, minden szinten alkalmazzák azt az elvet, mely szerint minden adatot csupán egyszer kérnek be a kkv-któl ⁽⁸⁾.

3.7.2 A kkv-kkal szemben támasztott pénzügyi beszámolási követelmények további változásainak bevezetése előtt át kell gondolni a jelenlegi helyzetet a 4. és a 7. irányelv keretében rendelkezésre álló opciók alkalmazása szempontjából. A vizsgálatnak az alábbiakra kell irányulnia: (a) a létező módozatok alkalmazása, (b) a tagállamok által módozatválasztásuk indoklására felhozott tényezők, valamint (c) annak áttekintése, hogy mennyire tudták a tagállamok teljesíteni célkitűzéseiket.

3.7.3 A jelenlegi helyzetben az egyik fő probléma a felülről lefelé irányuló megközelítés, amely egyrészt adminisztratív terhet okoz, másrészt pedig csökkenti a pénzügyi beszámolási keretek és standardok relevanciáját a kkv-k számára. A pénzügyi beszámolás EU-n belüli rendjének jövőbeli felülvizsgálatakor kezelni kell e problémát az alulról felfelé irányuló megközelítésre való átváltással. E megközelítésnek a kkv-k és egyéb érintettek szükségleteire kellene összpontosítania, információalapját pedig a felhasználóknak és igényeiknek a vizsgálata kellene, hogy jelentse, amint azt fentebb javasoltuk.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 18-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő tárgyban: Különböző politikai intézkedések, amelyek a megfelelő finanszírozáson túl hozzájárulhatnak a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez (feltárási vélemény) (INT/390). Ez az elv azt jelenti, hogy a vállalkozásokat nem szabad arra kötelezni, hogy ismételt megadjanak olyan adatokat, amelyeket a hatóságok más úton, bármely (európai, nemzeti, regionális vagy helyi) szinten már megkaptak.